

GALATZÓ

Revista cultural de Puigpunyent i Galilea

any 11

*

Nº 19

M

A

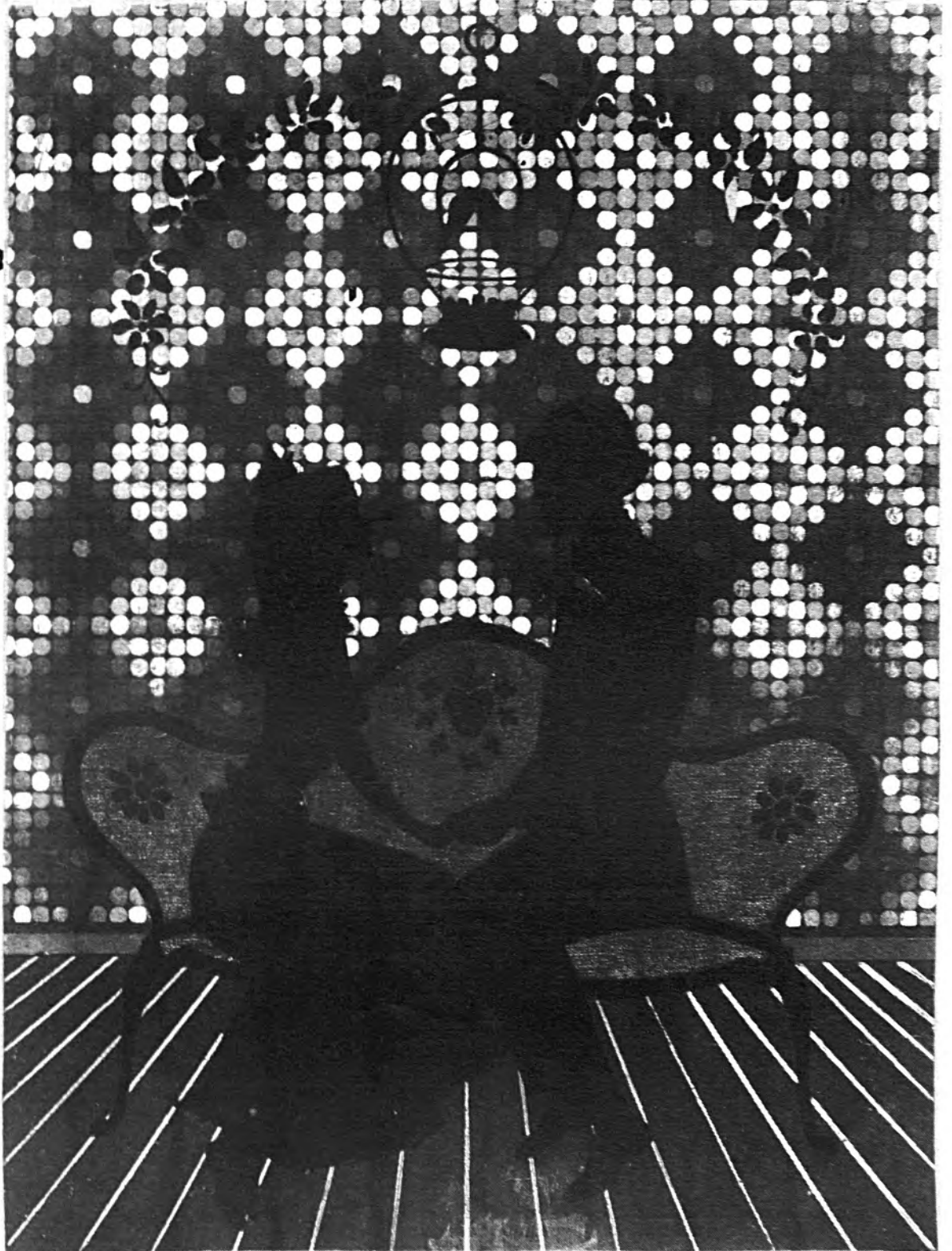
R

Ç

.

1.988

0

GALATZÓ

PUBLICACIÓ MENSUAL

Dipòsit Legal: PM 431/86

* * *

Major, 15. Tel. 614215
07194 PUIGPUNYENT

CONSELL DE REDACCIÓ:

Miquel Mora
Sion Verger
Biel Pérez
Biel Frau

EQUIP DE COL. LABORADORS:

Grup S'Arbre
Xisca Ramón
Xavier Picó
Margalida Morey
Antònia Ginard
Rafel Ramón
Cati Pont
Margalida Barceló
Antoni Bonner
Ernest Fuster
Antoni Garau
Tolo Morey
Pere Martorell
Antoni Betti
Onofre Martorell

ADMINISTRACIÓ:

Maria Matas

★ ★ ★

Exemplar: 125 Ptes.
Subscriptors: 100 Ptes.

IMPRIMEIX: "APÓSTOL I
CIVILIZADOR".
Petra.

Dels articles publicats
en aquesta revista sols en
són responsables els seus
autors.

Editorial

Galatzó -2-

GALATZÓ no té padrina. Això és un fet ben notori i demostrat. Ja sabem que per la padrina vella, el netet, la neteta, és la cosa més meravellosa que hi ha en el món; i prou ho fan saber per tot arreu. "Quins ullets, és just sa mare! Avui ha dit padrina! Li haurem de donar carrera a n'aquest bergant!" Les alabances estan sempre a flor de boca.

I dissortadament GALATZÓ no té padrina. Què fem? Idò, ens alabarem nosaltres mateixos, com l'infant sense padrina.

¿Què afinam de positiu, tant que s'ha de mantenir a les totes i també potenciar tot el que es pugui? Per començar, el poble no ha estat mai prolífic en publicacions i el fet que hi hagi denou números de GALATZÓ a ca vostra, repartits més a més, creim és bo.

GALATZÓ es redacta en la nostra llengua. Des de Felip V, en els primers anys del segle XVIII, amb el Decret de Nova Planta, ben bé sabem que la nostra llengua ha estat prou manipulada, oprimida, i fins i tot, prohibida. Que GALATZÓ, com moltes altres revistes de la part forana es redacti en català, per nosaltres té un valor.

Dóna cabuda, es clar que sense identificar-se amb totes les idees, als col.laboradors que hi volen escriure, sense excloure ningú.

Se'n parla. Encara que sigui per a bé, es diu que d'una persona se'n ha de xerrar. Idò tenim entès que GALATZÓ se comenta, se murmura, se pren partit per a ell o en contra. Creim que fa cultura.

I, ¿Què vos diríem que no sapigueu? No acabariem mai de veure agradoses a GALATZÓ. Però no hem de cansar, tampoc.

la portada d'aquest mes

L'època romàntica: Walter Scott, Lord Byron, Victor Hugo, el nostre Bécquer, i Larra tan admirat... ¿qui no té un fil de romàntic fins i tot en aquest món del làser, l'informàtica, la guitarra elèctrica i el "perrito caliente"?

Beneïdes Sant Antoni '88.

Galatzó -3-

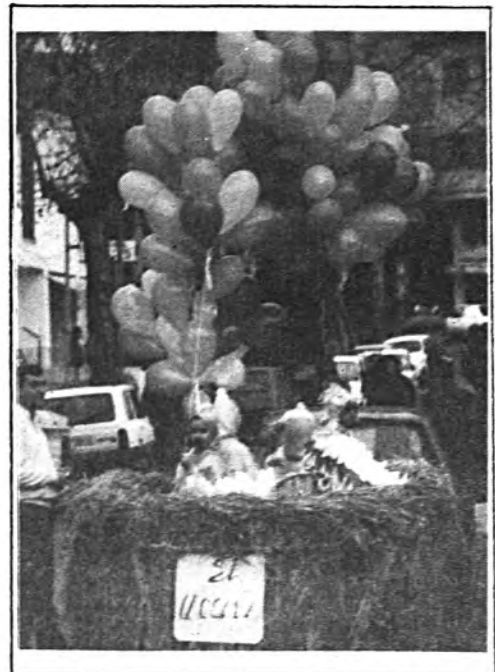
Al calendari litúrgic es poden trobar dos Sants Antonis, coneguts a les illes com Sant Antoni dels ases i Sant Antoni dels aubercocs. Dia 17 de gener és la festivitat del primer.

Es i ha sigut un Sant de gran devoció a l'illa, i aquí a Puigpunyent no hi ha excepció.

El dia 16 es feren els tradicionals foguerons amb la corresponent torrada, a la Plaça de l'Ajuntament.

Dia 17, amb un matí de pluja, set agosarades carrosses, es van atrevir a passejar-se cercant un divertiment propi i del públic o bé el premi en metàl·lic que va prometer el Patronat i que encara no s'ha decidit.

Fotos: Toni Cano.

La llocada.

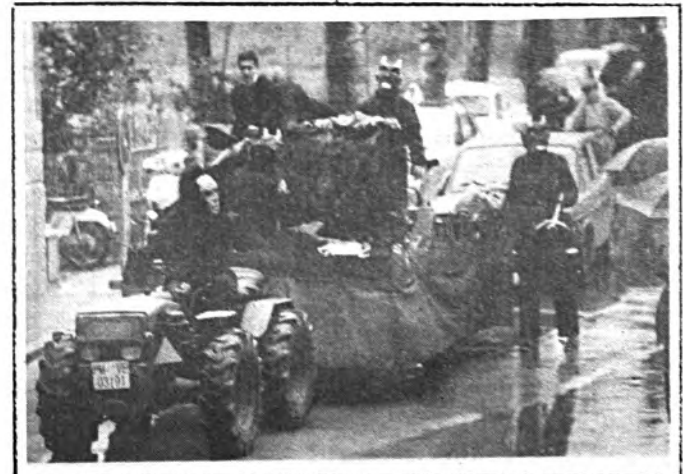
"Es coll dets torts".

La carrossa més petita.

La gran dimoniada.

Aquets cremaren Sant Antoni!

Baltasar Porcel

Baltasar Porcel neix a Andratx, el 1.937. Des de ben aviat esdevé un dels pocs escriptors professionals amb què compta el país. Viu a Barcelona i viatja amb freqüència. Guanya el Premi Ciutat de Palma de Teatre (1.958) amb "Els condemnats", i el de Novel·la (1.960) amb "Solnegre", a la qual segueixen dues més: "La lluna i el Cala Llamp" (1.963) i "Els escorpins" dos anys després.

Del seu teatre destaquen: "La simbomba fosca", Premi Joan Santamaria, 1.961, "Romanç de cec" i "història d'una guerra".

El seu llibre de narracions i viatges "Arran de mar" ha obtingut el Premi de la Crítica de Prosa Narrativa 1.968. És autor, també, de "Viatge literari a Mallorca" i de "Viatge a les Balears menors". Darrerament ha publicat la molt interessant novel·la "Primaveres i Tardors".

és molt a tenir en compte la seva labor periodística, realitzada a través de la premsa de més circulació.

"...I de sobte van esclatar llums i sorolls. A la mar va rebentar l'explosió de tres motors i la Botafoc bursà, Cala En Basset endins, obrint dos amplexos rutilants talls d'aigua amb la seva proa ampla i recta, mentre al pont s'encenia un focus poderós, dirigit a terra: el sector de l'embarcador, al qual van acudir, sorgits del del rocam de la costa, una colla d'homes, que esperaven, drets i engegats, l'atracament de la llanxa. Al mateix temps, al capdamunt de la cala, s'engegaven també dos poderosos motors, brostavaven fars, i un Pegaso i un Land Rover empenien un cautelós descens en direcció a la platja de la cala, pel camí estret, de successives corbes."

Sense ànim d'entrar en polèmica, em permet dirigir-vos aquestes línies, amb prec que es publicuin a la propera edició de la Revista que vos dirigeu, per fer unes puntualitzacions a l'article titulat SES TIMBES aparegut al número corresponent al mes de gener de la Revista Galatzó.

La subvenció que aquest Ajuntament va concedir a l'organització de la cursa de la IV Pujada Puigpunyent-Galilea, que tingué lloc el passat dia 29 de novembre de 1.987 fou de 50.000 pesetes. En cap altra ocasió s'ha concedit subvenció a carreres de cotxes.

La carrera subvencionada era la darrera prova puntuable pel campionat de Balears de muntanya i pel futur és molt probable que sigui puntuable pel campionat d'Espanya de muntanya essent, per tant, una prova amb bastanta tradició que concentra un gran nombre de seguidors que de tot arreu vénen a veure-la, estant moltes persones del nostre municipi i que d'alguna manera serveix perquè el nostre poble es pronuncii més enllà dels seus estrets límits geogràfics.

Aquests motius ens induïren a concedir l'esmentada subvenció, que com elles és criticable i mai al gust de tothom, però que considerem interessant obrir un poc més el poble i acollir la gent de fora.

Puigpunyent a 13 de gener de 1.988.

EL BATLE.

Signat: Antoni Arbona

Cartes al director.

AJUNTAMENT DE PUIGPUNYENT
(BALEARS)

Sr. Director de la Revista Galatzó
Puigpunyent

UN VELL ESPORT

per Andreu Metge

Fa un parell d'anys, al Japó, hi va haver una empresa dedicada a la construcció i venda d'aparells electrodomèstics que va llançar al mercat unes estufes amb el cremador defectuós. Quan se'n adonaren, ja n'hi havia un bon grapat que mal funcionaven. Unes desenes de persones foren afectades per respirar gas nociu i fins i tot hi va haver una o dues defuncions. L'empresa procedí a retirar gratuïtament la peça defectuosa, a indemnitzar als afectats i també, el director general, després de donar una complida explicació del fet, va dimitir.

Ací, a la nostra beneïda terra això no passa. És a dir, les desgràcies per mala gestió, la negligència, els malfets, això sí ocorre, però se sap practicar amb una perfecció de professional, el popular esport de passar la pilo-

ta al contrari. Ningú és responsable, esteniu-ho bé, a l'hora d'assumir l'errada. Quines elucubracions, quins raonaments, quines explicacions es donen per justificar-se, en un moment de clarividència! En canvi sí trobam molts -massa- promotors a l'hora de penjar-sé les medalles. Les ganes de figurar fa que homes amb capacitat caiguin dins el ridícul als ulls dels espectadors de la vida. A nivell del poble, del país i de l'Estat, qualque iniciativa que ha sortit mitjanament passable, li han aparegut dues, tres o més paternitats.

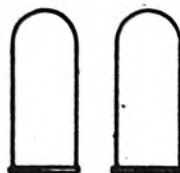
Al nostre entendre, per ací es practica poc l'esport del dimitir. I és que per ventura si hi hagués reglament per aquest poc practicat esport... Deu ésser que falta el reglament de l'esport de dimitir i sobren les normes per a escaladors!

Cristalleria**La Mallorquina.**

Miralls, tancament de galeries i banyeres.
Vidres en general.

Encàrreges a Pep d'es Forn.

Miquel Santandreu, 38 - T 46 97 86 - 07006 - PALMA DE MALLORCA

**CAFETERIA-RESTAURANT
ES PONT**

C/. Sa Travessia, 2 - T. 614031
PUIGPURYENT

UN RELLOTGE DE SOL CASOLÀ: FES'T-EN UN

Del Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports hem rebut aquest article que se publica per considerar que se tracta d'una construcció curiosa i entretenguda.

Dins els rellotges de sol n'hi ha uns que no són gaire coneguts i que se diuen «de pastor». Aquest nom, segond he sentit a dir, ve de que, un temps, s'usaven entre els pastors del Pirineu en formes molt rudimentàries.

Docs bé, d'una manera molt senzilla s'exposa com poder construir-ne un amb l'ajut dels dibuixos adjunts.

Se comença per cercar un pot buit d'una beguda refrescant (per exemple «coca-cola» o cervesa) que té forma cilíndrica amb una base plana i una altra lleugerament còncaua i enfonyada. Per la base plana hi sol haver una retxillera que deixa la llengueta de quan s'obre. Per la base còncaua, i just enmig, se fa un foradí per a passar-hi un fil de ferro de dos o tres mil·límetres de gruixa fins a la retxillera de l'altra base, de tal manera que aquest fil vagi per l'eix del cilindre, havent-lo abans passat pel centre del disc retallat del dibuix adjunt; fet això se dobleguen el dos extrems immobilitzats el fil, deixant l'extrem de la base plana amb forma d'anella damunt el disc, el qual s'aferra a la base, reforçat, millor amb una cartolina interposada per mor de la retxillera.

Tot seguit se retalla l'àbac de les hores del dibuix adjunt i s'aferra al cilindre del pot, amb la base plana a la part de damunt, i amb el caire de l'anomenat àbac a 8 mm. del caire del pot (per tal que s'aferra lliurant la mica de bombat del pot). Per aferrar l'àbac és precís fer coincidir les dates del disc tal com la figura indica.

S'ha acabat la construcció disposant la busca del rellotge, també amb un fil de ferro enganxat a l'eix davall l'anella i amb la forma i dimensions que s'aprecien en el dibuix.

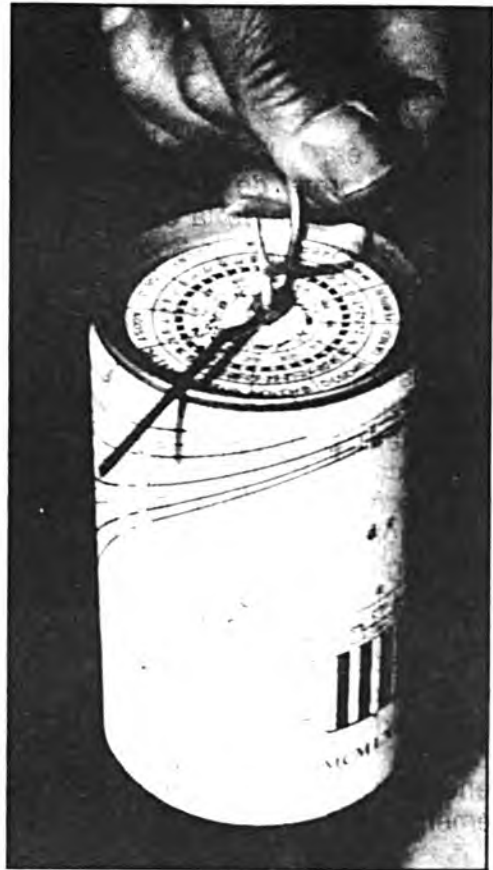
I ja estam en condicions de poder fer la lectura. Per això clar suspendre el pot per l'anella, millor fent-hi un cordonet i posar la busca damunt la data del disc (on es poden veure els mesos ordinaris i paquets de dies de cinc en cinc, i també els mesos zodiacals amb el signe corresponent), i tot seguit, fer girar el rellotge fins que l'ombra de la busca sigui vertical; la punta de l'ombra de la busca donarà l'hora llegida a les corbes de l'àbac.

I tot d'una és precís fer una aclaració: se llegeix així l'hora de «temps vertader» que quasi mai és el mateix del «temps mitjà» dels nostres rellotges de polsera; no es tracta d'un defecte d'aquest rellotge, el mateix succeeix a qualsevol rellotge de sol; però no és un inconvenient per a conèixer l'hora d'aquest temps que ens interessa: si corregim l'hora llegida amb el minuts que, per cada data marca el disc, tendrem el mateix temps dels rellotges de polsera.

I just manca dir que si el pot s'omple amb arena o gra el pes augmenta i s'aconsegueix una millor compensació del petit desequilibri provocat per la busca a la verticalitat de l'eix.

Rafel Soler i Gayà

(Col·laboració especial per a la premsa forana)

Aspecte del rellotge un cop acabat

CULTURA

Les activitats realitzades són: **Concursos de Treure Tancats** amb dies (7 de febrer de 1987). **Concurs d'Art Plàstic** relacionat amb el tema social (març de 1987). **Concurs de Treure Infants i Joves** (maig de 1987). **Concurs de Treure Infants i Joves** (juny de 1987). **Mostra de Pintura i Escultura** per a la Terra d'Esp. del qual s'han fet dos mostrejos.

Adreça als aplecs: **Pla d'Adreçament al Centre de Cultura** (210 volums de pes, a 28 monedes). **Llista de Bibliotecas** (47 de funcions).

• **Publicacions:** "Món de Mallorca", "Música de Mallorca", "Història de Compostum", "H. de Puiggròs", "Planes i Carrers de Sa Pobla i Sineu", "El del Penonament a Mallorca", "Còdex de Mallorca", "Les Mallesques d'Arta", "Flora Mallorquina Ordenada".

• **Exposicions:** "Crònica de la història", "Estimats dibuixos i Arta", "L'Art i el món a Mallorca", "El Clima a Mallorca", "Cassa Montseque, Ben Jafar i un Llibre d'Exposicions amb diverses activitats".

• **Publicar:** Ajuda a les agrupacions de ball, Trobades i Festes Patronals a de Sant ("Col·lecció de la Bona"), etc.)

Adreces les activitats organitzades: **Concurs de Treure Tancats** amb dies (7 de febrer de 1987). **Concurs d'Art Plàstic** relacionat amb el tema social (març de 1987). **Concurs de Treure Infants i Joves** (maig de 1987). **Concurs de Treure Infants i Joves** (juny de 1987). **Mostra de Pintura i Escultura** per a la Terra d'Esp. del qual s'han fet dos mostrejos.

Adreça als aplecs: **Pla d'Adreçament al Centre de Cultura** (210 volums de pes, a 28 monedes). **Llista de Bibliotecas** (47 de funcions).

• **Publicacions:** "Món de Mallorca", "Música de Mallorca", "Història de Compostum", "H. de Puiggròs", "Planes i Carrers de Sa Pobla i Sineu", "El del Penonament a Mallorca", "Còdex de Mallorca", "Les Mallesques d'Arta", "Flora Mallorquina Ordenada".

• **Exposicions:** "Crònica de la història", "Estimats dibuixos i Arta", "L'Art i el món a Mallorca", "El Clima a Mallorca", "Cassa Montseque, Ben Jafar i un Llibre d'Exposicions amb diverses activitats".

• **Publicar:** Ajuda a les agrupacions de ball, Trobades i Festes Patronals a de Sant ("Col·lecció de la Bona"), etc.)

Adreces les activitats organitzades: **Concurs de Treure Tancats** amb dies (7 de febrer de 1987). **Concurs d'Art Plàstic** relacionat amb el tema social (març de 1987). **Concurs de Treure Infants i Joves** (maig de 1987). **Concurs de Treure Infants i Joves** (juny de 1987). **Mostra de Pintura i Escultura** per a la Terra d'Esp. del qual s'han fet dos mostrejos.

Adreça als aplecs: **Pla d'Adreçament al Centre de Cultura** (210 volums de pes, a 28 monedes). **Llista de Bibliotecas** (47 de funcions).

• **Publicacions:** "Món de Mallorca", "Música de Mallorca", "Història de Compostum", "H. de Puiggròs", "Planes i Carrers de Sa Pobla i Sineu", "El del Penonament a Mallorca", "Còdex de Mallorca", "Les Mallesques d'Arta", "Flora Mallorquina Ordenada".

• **Exposicions:** "Crònica de la història", "Estimats dibuixos i Arta", "L'Art i el món a Mallorca", "El Clima a Mallorca", "Cassa Montseque, Ben Jafar i un Llibre d'Exposicions amb diverses activitats".

• **Publicar:** Ajuda a les agrupacions de ball, Trobades i Festes Patronals a de Sant ("Col·lecció de la Bona"), etc.)

del Treure Tancats amb dies (7 de febrer de 1987). **Concurs d'Art Plàstic** relacionat amb el tema social (març de 1987). **Concurs de Treure Infants i Joves** (maig de 1987). **Concurs de Treure Infants i Joves** (juny de 1987). **Mostra de Pintura i Escultura** per a la Terra d'Esp. del qual s'han fet dos mostrejos.

Adreça als aplecs: **Pla d'Adreçament al Centre de Cultura** (210 volums de pes, a 28 monedes). **Llista de Bibliotecas** (47 de funcions).

• **Publicacions:** "Món de Mallorca", "Música de Mallorca", "Història de Compostum", "H. de Puiggròs", "Planes i Carrers de Sa Pobla i Sineu", "El del Penonament a Mallorca", "Còdex de Mallorca", "Les Mallesques d'Arta", "Flora Mallorquina Ordenada".

• **Exposicions:** "Crònica de la història", "Estimats dibuixos i Arta", "L'Art i el món a Mallorca", "El Clima a Mallorca", "Cassa Montseque, Ben Jafar i un Llibre d'Exposicions amb diverses activitats".

• **Publicar:** Ajuda a les agrupacions de ball, Trobades i Festes Patronals a de Sant ("Col·lecció de la Bona"), etc.)

BON CONSELL, BONS RESULTATS

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

Què és el Programa d'Immersion?

Galatzó -7-

Els països (Canadà, Suïssa, Iugoslàvia,...) on hi ha contacte de dues o més llengües han dissenyat diferents models educatius per assegurar-ne la convivència i evitar que unes fossin substituïdes per les altres. D'entre tots, el més conegut actualment i el que està aconseguint més bons resultats és el Programa d'Immersion.

És un sistema de treball que es desenvolupa des de pre-escolar fins al cicle inicial, que fa que el llenguatge de l'escola sigui el que el grup social al qual pertany el nin no li pot oferir; així, se'l situa immers en un medi en la nova llengua. En el cas de Mallorca, a les barriades amb forta immigració la llengua que s'aprèn en segon lloc és el català.

S'ha d'assegurar que el mestre coneixi les dues llengües: la de la immersion i la del nin. D'aquesta manera, l'alumne no queda mai incomprès. D'entrada, li costarà entendre el mestre, que haurà de fer l'esforç de suplir amb gestos i molta afectivitat la manca de comunicació oral. Més envant entendrà expressions de les més usades, fins arribar a repetir-les. El darrer pas serà la pròpia elaboració de frases a partir de les estructures conegudes. Això assegura que en el moment de fer l'aprenentatge de la lectura i l'escriptura el nin hagi assolit un bon nivell oral del català.

A Palma, aquest curs s'han aplicat Programes d'Immersion als pre-escolars de Son Ximelis, Son Cladera, l'Escola Annexa i el Rafal Vell.

Per al curs vinent, es preveu que aquest Programa s'estengui a altres centres, entre ells Son Ferriol, Son Quint, l'Arenal de Palma, i a Marratxí el C.P. Blanquerna i la cooperativa Liceu Balear.

La pràctica a casa de la llengua primera ajudarà a millorar el llenguatge de l'infant. Aquesta millora repercutirà simultàniament en l'aprenentatge de la segona llengua -el català, la que el nin aprèn en segon lloc-.

L'aprenentatge del català té uns efectes didàctics, a més dels que té d'integració a la comunitat: una vegada feta l'adquisició de la lectura-escriptura, el pas al castellà es viu com una simplificació ja que el sistema fonètic català és més complex -sons vocàlics, lletres mudes, etc.-.

És important remarcar el fet que aquest programa assegura:

- L'aprenentatge oral i, més tard, escrit de la llengua d'immersion: el català.
- Quasi simultàniament, l'adquisició de la lectura i l'escriptura de la llengua del nin: el castellà.

★ ★ ★

CAIXA DE BALEARS
"SA NOSTRA"

Perruqueria

de

senyores

CATY

C/ carretera nova d'Estallens
nº 22

Tf: 61 40 95

GALILEA

SES TIMBES

Si l'any començà baix el signe de l'ambigüitat, com vos recordàvem el mes passat, en aquestes altures sembla com si s'hagués refet.

El dissabte, 23 de gener, un dels matrimonis joves del nostre poble, En Tomàs Ortega Pujol i Na Maria dels Angels Rodríguez Pedrosa, batiaven la seva filla Maria Cristina. Una festa que potser enguany es repetirà dues o tres vegades més.

Aquests dies s'han passejat pel nostre poble joves de "El Patriarca" venent llibres i ajudant al negociet que aquesta associació va muntant per tot arreu amb l'excusa dels drogadictes. Seria interessant sebre què han donat

contra la fam els qui varen comprar llibres...

I, a punt d'enviar aquestes lletres a la impremta, la Plaça s'ha posat de vint-i-un botons per celebrar el dissabte de Carnaval. Devuit quilos de fava, altre tant de fideus, cinquanta coques, vi a rompre, paperins, llums, coets i bulla. Enguany la fava parada, afavorida pel Patronat Municipal de Cultura i treballada per la Comissió de Festa, reuní gran nombre de disfressats que, en un clima extraordinàriament familiar, visqueren l'embruixament dels darrers dies.

Ara a esperar la jaia Quaresma.

Talladors de Pins

Avui volem acostar-nos a un dels treballs que donaven vida al nostre poble abans d'arribar l'emigració motivada per les noves possibilitats de la construcció, el turisme, els serveis, que han canviat totalment les fonts tradicionals de subsistència.

Amb nosaltres Mestre MIQUEL BORDOY VICH, "Mossona", i el seu nebot, En TONI FERRA BORDOY, "Pastor", dues generacions de talladors de pins.

Miquel: Dia 16 de març en faré vuitanta.
Toni: Jo en tenc cinquanta-vuit ja. Féiem feina plegats...

En què consistia la vostra feina?

Miquel: La meva feina vertadera era tallar pins. Tallador de pins.

Toni: I jo també. Però passava una cosa: A temporades havíem d'ajudar als qui feien feixines perquè no donaven abast. Nosaltres també féiem feixines, però no hi teníem la pràctica que hi tenien els altres. Perquè aquests, ara per exemple En Miquel "Viuda", n'havia fetes moltes i li retia molt; on mos guanyava de molt era en capolar la llenya.

Com era la vostra vida?

Miquel: Generalment es feia a escarada, o a tant el quintar o a tant el pi. A lo darrer de tot jo m'estimava més fer-ho a tant el pi, perquè si el s'enduien, bé, però si el s'enduien jo no hi perdía res.

Anàveu i veníeu cada dia del poble?

Miquel: Hi ha hagut vegades.

Toni: No.

A quina hora vos hi posàveu?

Toni: Si dormíem allà on teníem el tall, mos aixecàvem quan encara feia fosca i treballàvem de fosca a fosca. No miràvem rellotges; ni en teníem!

oo i un germa meu un dia dematí mos aixecàrem, cansats de jeure (perquè jèiem malament), i mos n'anàrem a serrar els pins que el vespre abans havíem deixat en terra amb la claror del foc. Quan va venir el camió a carregar i mos va veure que fèiem feina mos va dir:

- Al.lots, i què feis en aquestes hores?

- I que és molt dematí?

- Si és dematí? Ara deuen esser devers les sis...

Era en l'hivern de ple.

- Idò amb la feina que hem feta mos devem haver aixecat devers les dues...

Quants ereu?

Toni: Normalment treballàvem per colles.

Miquel: Jo vaig fer feina tres anys tot sol. Dins el bosc tot sol; serrava tpot sol. I ha estat el temps que som guanyat més.

Era una feina que es pagava bé?

Toni: Home, era una feina que es pagava bé, pero... la mos trèiem del puny també. Quan jo em vaig casar, ara farà trenta anys, guanyava mil pessetes cada setmana. I en aquell temps mil pessetes eren molts de doblers, perquè la gent que feia feina dins el poble guanyava pentura tres-centes pessetes cada setmana. Però, si un altre feia vuit hores, nosaltres en fèiem catorze.

A quina edat vos hi posàreu a fer feina?

Miquel: Era ben tendre. Vaig començar amb un home que li deien En Sebastià "Boneta", jo ja havia tallat pins d'al.lotet, i jo devia tenir devers catorze anys; o no tants. Hi vaig fer feina sis o set anys, em donava tres pessetes cada dia i mantengut. En aquell temps era molt. Però als homes, jo era al.lot, els feia tornar locos; perquè, si ells pelaven una peça, jo en pelava dues (llevar l'escorxa). I ells s'enfadaven i em deien que no fes tanta via...

On passàveu la nit?

Toni: Dins barraques d'això de carboner; de càrritx.

Miquel: Vaig passar un estiu dins un comelletó que hi ha damunt el Pinar d'En Camisa. Encara cada pic que vàig a Estellencs dic al meu fill: Veus aquella cova? Jo hi jeia d'al.lotet. Allà hi havia En Sebastià "Porreta", En Ramón "Caragol", En Tomeu "Des Ferrer"... Molts són morts.

I el menjar?

Miquel: Era al.lot i ja el feia jo. El migdia fèiem arròs o sopes i el vespre unes altres sopes. Un dia patates bollides, però no amb bacallà, totes soles.

Parlau-nos de la feina?

Miquel: També vaig fer feina tres anys amb En Joan Fleixes "de S'Almudaina". Amb aquest feies feina de dia, i de nit també n'havies de fer... Si perdies la nit el sendemà havies de fer feina.

Toni: En aquell temps, quan veien un home de dia que no feia feina, deien: "Aquest va de mala nit..."

Miquel: Nosaltres anàvem a un lloc que es diu Cala d'Egos i, a baix, a la platja, hi ha un rotlo on hi feien sítja i daval hi ha un secret.

Toni: Nosaltres arribàrem a anar a tallar pins a Cala Rajada.

Miquel: El primer lloc on vaig treballar va esser a Son Camps, a Na Burguesa. Quan tenia cinquanta anys vaig treballar prop de quatre anys tot sol a Peguera; i anava i venia cada dia amb bicicleta. Duia un ca fermat i, pujant cap a Es Capdellà, pel Coll des Troncs, havia de frenar per no passar davant el camió (que anava carregat); el ca amb la llengua defora, li volia passar i m'estirava.

Toni: Un ca que nomia "content".

I les festes?

Llevat de Nadal, Setmana Santa i la Mare de Déu de setembre, o es feien en diumenge o no hi participàvem.

Hi havia molts talladors de pins que treballassin en el contrabando?

Miquel: Segons a on ho tenien, sí. Però també n'hi havia que en feien i no eren talladors de pins...

Toni: La major part ho eren talladors de pins. Eren els qui habitaven més la muntanya i com els amos de possessió hi tenien els secrets...

Miquel: La feina del vespre la mos pagaven bé. Perquè llavors, de dia, la feina mos retia molt poc; però no et podies aturar, perquè la parella, que sempre era per allà, se n'hauria temut.

Un altre dia n'haurem de parlar d'aquestes nits de treball.

Bar Parroquial

ESPECIALIDAD EN PLATOS COMBINADOS
Y TAPAS VARIADAS

PLAZA PIO XII TEL. 61 41 98

GALILEA

RUN RUN

Si qualche mes no rebeu la revista, ens ho comunicau al teléfon 614080. Nosaltres intentarem subsanar l'errada,

Funcionen al poble dues perruqueries de les que anomenariem "unisex". Na Mari és una gran professional i na Cati també. Si a Ciutat se'n temen, la gent vindrà roi seguit.

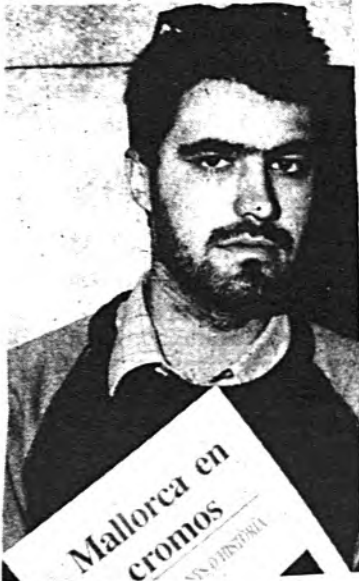
Els rètols de les entrades al poble antes de l'estiu se normalitzaran.

En Sebastià nostro és el responsable de les fotografies transformades en cromos i que, amb temes de la història de Mallorca, aniran sortint sotmanalment. Enhorabona, Sebastià!

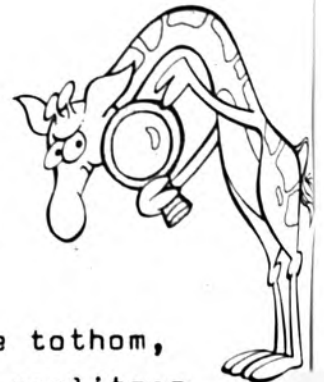
El centenar llarg de propostes aprovades pel Consistori i pendents de realització es duran a bon fi en dotze dies amb el fitxatge del Kissinger i de sis guanyadors del concurs "Si lo sé no vengo".

La festa del Carnaval, a Galilea, ve èsser el que pertoca amb fava parada, vi i coca per tothom. Les disfresses sí que foren del que es diu originals!

Estudiosos d'anatomia humana comparada es desplaçaren, sense cap tipus de subvenció, al Casino de Magaluf per visualitzar la Sabrina al ritme del boy, boy, boy. Tornaren coabaixa.

Cadascú assumirà la seva responsabilitat i no es passarà la pilota, abans deixarà el càrrec a persones més competents.

Prest se donarà una bona capa asfàltica al carrer Major i al camí de Son Puig.

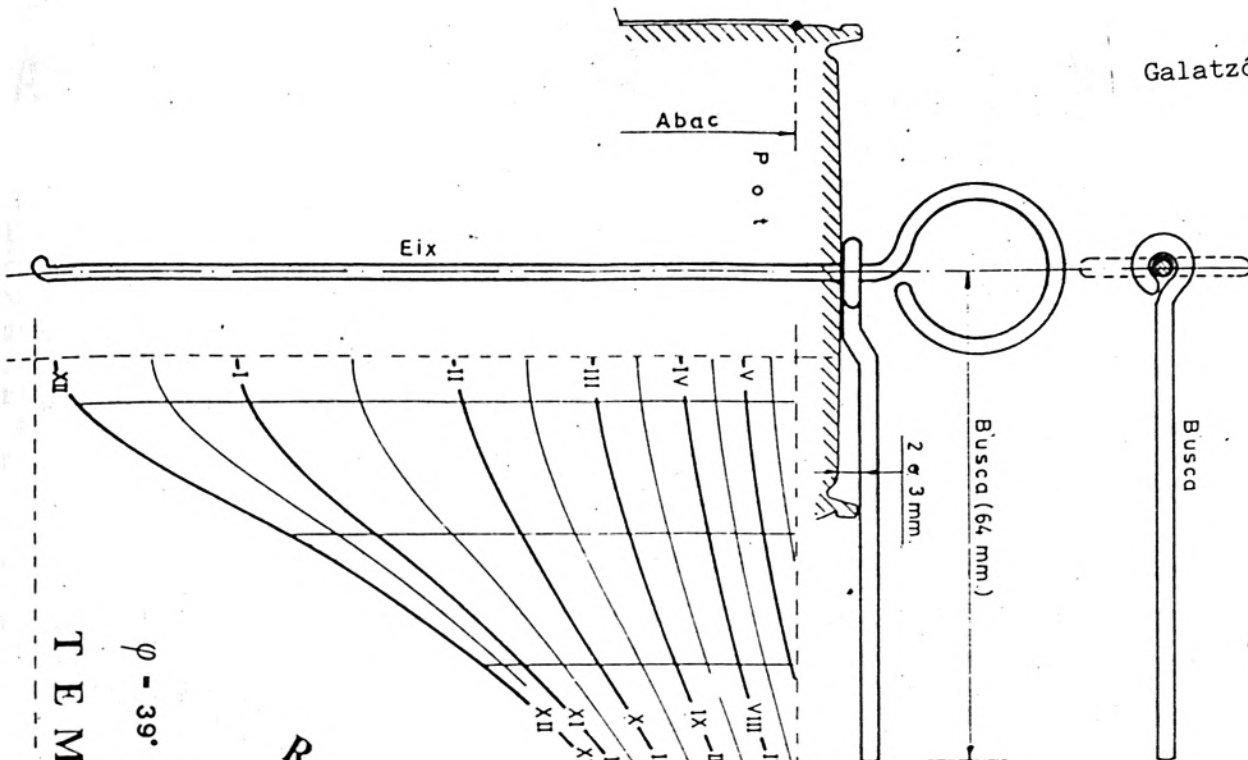
Les estufes elèctriques de l'escola pel mes vinent ja calentaran.

Ha sortit el primer disc del Grup Aliorna, que, com sabeu, gaudeix de la flauta i la veu de la nostra Conxa. Lis desitjam que en venguin molts i prest surti el segon!

Com sempre, vos recordam que tothom, gran o petit, interessat en realitzar qualche treball o col.laboració a la revista GALATZÓ, ee posi en contacte en qualsevol persona del grup de redacció. Pensa que si no es publica el que tu voldries, és que encara no t'has decidit a fer-hi un poc de feina.

LA REVISTA ÉS LA VOSTRA PARAULA!

Una salutació del grup de redacció.

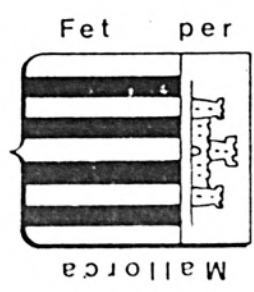

TEMPS

$\varphi = 39^{\circ} 30' N$

Any MCMLXXVIII

Reilotege

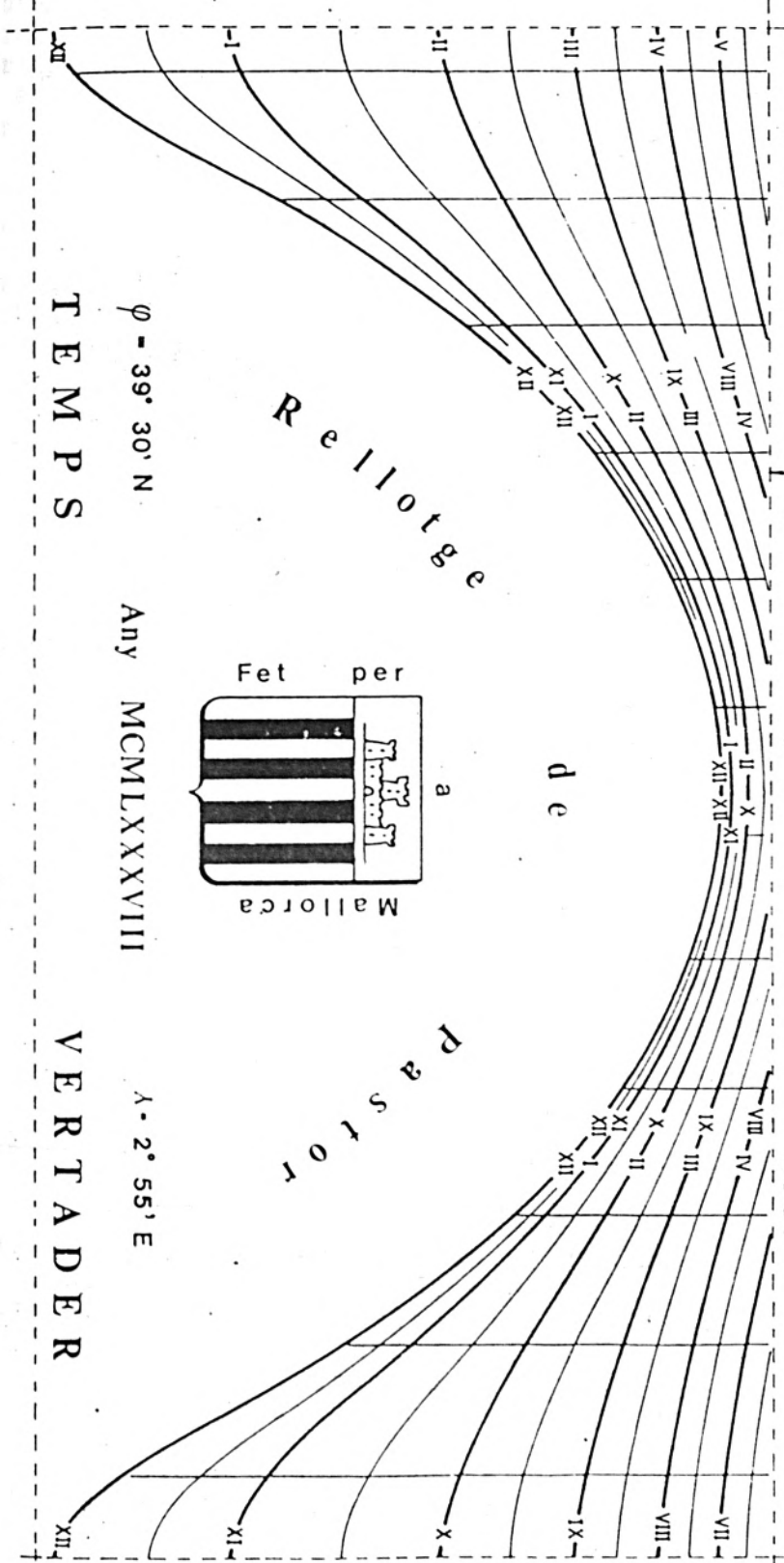

de

VERTADER

$\lambda = 2^{\circ} 55' E$

Pastor

ENQUESTA

Galatzó -12-

EN SEBASTIÀ ÉS UN AMIC QUE NO VIU HABITUALMENT A LA NOSTRA VILA: PERÒ HI HA VISCUT, I TOTS ELS DIUMENGES PODEM GAUDIR DE LA SEVA COMPANYIA. AIXÒ ENS HA DIT:

NOM I LLINATGES: Sebastià Suau Ballester.

DATA I LLOC DE NAIXAMENT: Ciutat. Trenta-un d'agost de 1.973

CASAT O FADRÍ: Fadrí!

ESTUDIS: Vuitè d'EGB.

CREENCES RELIGIOSES: Catòlic practicant.

SIMPATIES POLITÍQUES: No m'agrada la política.

LLIBERAL O AUTORITARI?: Autoritari.

ANIMAL DE COMPANYIA PREFERIT: Es ca.

MÚSICA PREFERIDA: Moderna.

ESPORTS QUE CONTEMPLA AMB PLAER I/O QUE PRACTICA: M'agrada es fútbol.

UNA COSA BONA QUE TÉ PUIGPUNYENT: Se coneix tota sa gent uns als altres.

QUÈ LI FALTA AL NOSTRE POBLE?: Hi hauria d'haver més fútbol i menys basquet.

UNA AFECCIÓ QUE PRACTIQUI A HORES LLIURES: Ajudar a sa gent.

UN LLIBRE QUE RECORDI AMB PLAER: ...

SALUT, DINERS O AMOR?: Salut.

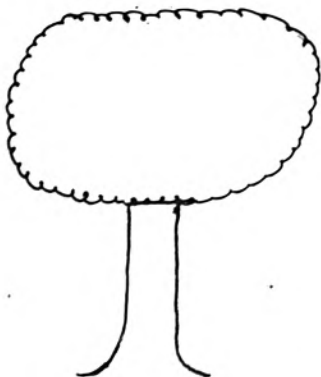
DE TOCAR-LI CENT MILIONS, QUÈ FARIA AMB ELLS?: M'ho pensaria.

QUÈ LI FALTA A "GALATZÓ"?: Articles referents a sa caça.

QUINA VIRTUT ADMIRES EN LES PERSONES?: La simpatia.

QUÈ NO POTS SOFRIR D'UNA PERSONA?: L'antipatia, el ser poc amable.

DIBUIXA UN ARBRE, PER FAVOR:

RECEPCIÓ DE TV3 EN ESTÈREO-DUAL

A partir del 15 de març es rebrà, a les illes Balears, la TV3 en estèreo-dual (bilingüe).

Permetrà escollir entre la versió en català i la versió original (anglès, alemany, francès, etc de pel·lícules, sèries, etc.

En benefici dels socis de l'OCB i davant el gran nombre de consultes rebudes, OCB i voltor crean un servei d'assessorament sobre totes les informacions relatives a aquesta notable millora de l'oferta de la TV3.

Tel; 71 79 48 71 48 57 De 10 a 12 matí.

BARBARISME?

Una llengua viva, pel fet d'ésser-ho, incorpora al seu vocabulari paraules i expressions d'altres idiomes. A vegades per omplir un buit, i en aquest cas és ben correcte. Altre cosa és quan, en lloc d'emprar un mot propi ben arrelat preferim dir la paraula estrangera per ignorància o inadvertidament. A això els lingüistes heu anomenat un BARBARISME. L'únic que es fa és empobrir el propi llenguatge.

De quina llengua procedeixen els moltsíssims de barbarismes que escoltam, que pronunciam -mea culpa- cada dia en el català de Mallorca? Naturalment, la majoria els hem agafat del castellà, òbviament per raons d'opresió socio política de sempre. Però també d'altres idiomes, sobre tot del anglès.

Expressions com a "cubo de sa bassura", "césped", "sello", o "madera", "adelantar", "servilleta", "baloncesto", "veleta", i tantes i tantes altres que cada dia nos escapen als mallorquins, ens hauria de fer pensar que per ventura convendria fer un petit esforç, petit però rigurós i constant, per normalitzar la nostra parla.

Potser en part és un problema de voluntat.

CUINA

Galatzó -13-

Avui giram fulla del recetari i trobam unes recetes noves, diferents, barates, saludables, fàcils, i també innovadores.

Començarem amb una ensalada ginonesa.

Se mesclen tomàtiques, fulles de lletuga, platans, taronges, anous, nata líquida i suc de llimona.

Després farem una sopa de carbassa.

Per persona se possa una patata, una ceba i una tallada de carbassa. Se bull amb sal i pebrebo, quan està cuit i colat se capola mesclant-li margarina.

Xisca Ramón.

Se serveig decorat amb fulles de moradux capolades.

Esper que aquest canvi agradi a tothom.

Meteorologia

No vol ploure; la terra agrairia l'aigua del març, ja que dins el febrer només varen caure 19 litres. Això sí, el mercuri s'aguanta un poc més alt que anys enrera.

Els darrers dies de gener va fer molt de vent: Hi va haver teules per tot el carrer.

ESPORTS

Després d'aquestes mini-vacances que ens vàrem prendre, tornam amb l'actualitat esportiva del poble, per retrobar-nos i tenir ben informats a n'els nostres aficionats.

PÀSQUET

SENIOR MASCULÍ :

Després d'una temporada de moltes circumstàncies (lesions, retirades d'alguns jugadors...), aquest equip ha pogut acabar en 7 lloc, d'un total de 9 equips.

Ara, han començat els play-off, en els quals no podem esperar un resultat molt brillant.

Resultat 1ª eliminatòria, segona fase.

PUIGPUNYENT - 67

SES SALINES - 66

SENIOR FEMENÍ :

Es segueix disputant la lliga (14 equips en competició), amb un coltze a coltze amb el Joan Capó per la disputa del primer lloc, a pesar de que les nostres jugadores no estan fent un bon bàsquet i varen perdre una gran oportunitat per distanciar-se del Joan Capó dins la clasi-

ficació, al perdre dins la seva vista.

Aquests són els resultats de la 2ª volta:

CAMPOS - 28

PUIGPUNYENT - 38

PUIGPUNYENT - 42

J. MARIANA - 32

JOAN CAPÓ - 34

PUIGPUNYENT - 20

PUIGPUNYENT - 31

XALOC - 24

STA. MÓNICA - 47

PUIGPUNYENT - 59

JUVENIL FEMENÍ :

Després d'una brillant 1ª fase, a on per primera vegada en la Història esportiva del Bàsquet Puigpunyentí, es va guanyar al primer equip del Jovent (Sant Josep) acabant amb aquest empatats en el primer lloc.

Ara, han començat a jugar la 2ª fase amb sèries possibilitats, de quedar classificats per jugar la fase final de Ballears.

L'equip ha jugat a un nivell molt pròxim a n'el seu 100 % de les seves possibilitats, perquè hem de recordar que dels 8 equips classificats en primer lloc, el nostre equip és en molta diferència el

que té les jugadores més joves o de menor edat.

Resultat 1ª eliminatòria, segona fase.

PINK - 56

PUIGPUNYENT - 51

CADET MASCULÍ :

Molt aprop va estar el cadet masculí d'estar entre els primers de Mallorca (Sant Josep, Penya Madridista Patronat...), ja que varen quedar en tercer lloc amb el Joan Capó de Felanitx, però aquest equip per un millor bàsquet - average, està jugant la fase a on hi participen els 6 millors equips de Mallorca.

De totes maneres, excel·lent la campanya d'aquest equip, que baix les ordres d'en Toni Colom i en un dia també històric pel nostre Bàsquet, varen guanyar a un equip de tanta categoria com és el Patronat.

I en aquests moments, els nostres cadets es juguen el quedar del 7 al 10 lloc.

Per ara, ja s'han jugat aquests partits amb aquests resultats

ALCÚDIA - 46

PUIGPUNYENT - 49

PUIGPUNYENT - 67

RAIMON LLULL - 58

D'aquest darrer partit, la nota trista la va protagonitzar en Pau Rodríguez, que es va torçar un turmell i haurà d'estar 15 dies cama alta.

MINIBASQUET FEMENÍ :

Gran paper el que estan fent aquestes nines, que varen aconseguir guanyar a

FUTBOL

Respecte a la trajectòria del C.D. PUIGPUNYENT, es pot afirmar que està fent una campanya molt irregular, perdent amb els darrers equips classificats de la categoria i guanyant a n'els més bons.

A més, quan més segur pareix la victòria, és quan l'equip sol fallar i quan més difícil pareix, ja sigui per falta de jugadors importants, expulsions, etc..., l'equip va i dona la sorpresa i guanya com, per exemple, va passar dins Ca's Concos o dins Pla de Na Tesa.

Hem de destacar, la vaga dels àrbits que ha provocat que molts de partits siguin suspesos o com

n'el seu màxim rival, el Santanyí, dins la seva pista amb una diferència de 21 punts, el qual els hi permet agafar un punt de diferència a la classificació.

Però bé, el perdre dins el Sagrat Cor, no ha resultat ser una dificultat per les aspiracions d'aquest equip, ja

que per una diferència de punts, segueix encapçalant la classificació.

LLUCHMAJOR - 7
PUIGPUNYENT - 52

PUIGPUNYENT - 39
SA POPLA - 10

SANTANYÍ - 17
PUIGPUNYENT - 38

SAGRAT COR - 47
PUIGPUNYENT - 42

PUIGPUNYENT - 92
CIDE - 11

Segunda Regional

CAMPANET-COLLERENSE	14
S'HORTA-STA.EUGENIA	9-1
SENCELLES-MARIENSE	4-2
P.DE SOLLER-P.DE NA TESA	1-1
BARRACAR-PORRERES	3-3
CONSELL-SON COTONERET	1-2
C'AS CONCOS-A.PUIGPUNYENT	1-1
ALTURA-SINEU	1-1
ROTLET-VALLDEMOSA	

1. SENCELLES	21	14	4	3	55	17	32	+10
2. Collerense	21	14	1	6	52	25	29	+7
3. Sta. Eugenia	20	13	1	6	48	27	27	+5
4. Consell	21	11	5	5	48	32	27	+7
5. Altura	21	9	7	5	34	24	25	+5
6. Sineu	21	11	3	7	31	28	25	+5
7. Campanet	21	9	6	6	29	29	24	+2
8. Porreres	21	8	7	6	22	21	23	+1
9. P. de Solier	21	10	2	9	41	33	22	+2
10. P. de na Tesa	21	9	4	8	31	33	22	0
11. A. Puigpunyent	21	8	4	9	23	31	20	0
12. S'horta	20	6	6	8	26	29	18	-2
13. Rotlet	20	7	4	9	25	29	18	0
14. C'as concos	21	6	5	10	33	47	17	-3
15. Barracar	21	5	4	12	29	36	14	-6
16. Son Coloneret	21	5	4	12	31	47	14	-8
17. Valldemosa	20	2	5	13	19	46	9	-11
18. Mariense	21	3	2	16	37	76	8	-14

aquest Diumenge dins Ca's Concos, a on va tenir que arbitrar un aficionat i que per cert, es curiós, però ho va fer bastant bé.

ROTLET - 3
PUIGPUNYENT - 1

Gols: Nany

PUIGPUNYENT - 2
ALTURA - 1

Gols: Un defensa de l'Altura en pròpia meta i Nany de penalt.

PUIGPUNYENT - 0
PORRERES - 1

CA'S CONCOS - 1
PUIGPUNYENT - 2

Gols: Joan Cabó i Nany.

TONI BETTI
TOIO MOREY
PERE MARTORELL

PANADERIA PASTISSERIA **VIDAL**

David Palacios

ELABORACIÓ
PRÒPIA

SERVEI A: CALVIA 1 STA. PONSA

PUIGPUNYENT C/ Travèria n.º 36 Tel. 61 42 05

TALLERS

J. B. JAUME

XAPA I PINTURA

C. General Rierr. 138 - Tel. 20 66 17 07010 PALMA

**Ses
Cateries**

C/ Major

BAR RESTAURANT
PLA DE SA SINIA

Servels de:

**NOCES • COMUNIONS
FESTES • CUINA TIPICA**

CARRETERA DE PUIGPUNYENT - Km. 14 TELÉFONO 61

"casa diana"

MERCERIA REGALS
CERAMIGUES BRODATS
JERSEIS FETS A MA

C/. Major, 48
PUIGPUNYENT
Teléf. 61 44 56

supermercat

GALATZÓ

BARNICERIA, CHARCUTARIA I MERCERIA
Tel: 614315. Servici a domicili